

“MA THIÊN LÃNH” ở Nam bộ

HOÀNG THÁM

"Ma Thiên Lãnh" dịch nghĩa nôm na là vùng "linh địa" hay "lãnh địa" của người thuộc thế giới bên kia. Ở Nam bộ, có khá nhiều địa danh mang tên Ma Thiên Lãnh. Thường những nơi này là những vùng đất khắc nghiệt với những câu chuyện lạ lùng, bí ẩn, mang chất truyền thuyết, huyền thoại. Thật ra, Ma Thiên Lãnh là tên một ngọn núi ở Triều Tiên. Đời Tiền Đường, năm 666, vua Đường Cao Tông (649-683) phong cho tướng Tiết Nhơn Quý làm Hữu Uy vệ Đại tướng quân xuất binh chinh Đông. Quân Đường đã bỏ mạng rất nhiều tại ngọn núi hiểm trở này.

MA THIÊN LÃNH Ở HÒN SƠN, KIÊN HẢI (KIÊN GIANG)

Đồi Ma Thiên Lãnh.

Du hành về vùng biển phương Nam, nhiều người không thể bỏ qua ngọn núi Ma Thiên Lãnh kỳ bí ở Hòn Sơn. Là một trong bảy hòn núi hợp thành đảo Hòn Sơn, Ma Thiên Lãnh nổi bật với cảnh quan tuyệt đẹp, thơ mộng và những huyền thoại, truyền thuyết kỳ bí, hấp dẫn... Theo chuyện kể dân gian, thuở mới khai thiên, lập địa, trên đỉnh Ma Thiên Lãnh có một gành đá bằng phẳng, chung quanh nước non kỳ vĩ, nên thơ, đầy hoa thơm, cỏ lạ. Những đêm sáng trăng, trời thanh, gió mát, các tiên nữ trên trời thường xuống đây vui

chơi, múa hát. Do vậy, nơi này có tên gọi là Sân Tiên. Thi thoảng, một vài nàng tiên ham vui, tìm hoa bắt bướm đi lạc vào xóm chài dưới chân núi. Các nàng được người dân cư mang, che chở. Cảm nghĩa, tiên nữ ở lại trần gian kết duyên cùng những ngư phủ hiền lành, chất phác, sống hạnh phúc.

Đường lên Ma Thiên Lãnh ngày nay khá dễ đi, bởi những lối mòn trước kia được thay bằng những bậc đá, phục vụ cho bà con lên núi canh tác nương rẫy. Đi chừng non 2 cây số, xuyên qua những rẫy rau, đậu xanh muốt xen lẫn với những khu vườn nhỏ với nhiều loại cây ăn quả sum suê, du khách có thể dừng chân ghé miếu Bà. Đó là am miếu với một hang động nhỏ gần như bỏ hoang. Trước đây, dường như đã có người ẩn tu bởi rải rác nơi hang động vẫn còn một số vật dụng sinh hoạt. Để tới đỉnh, phải đi xuyên qua hang, lách theo những lối mòn cheo leo. Lên đến đỉnh Ma Thiên Lãnh, bao mệt nhọc như tan biến. Trời xanh, mây trắng, biển bao la trải dài trước mắt. Non xanh, nước biếc hữu tình với những con tàu giăng lưới, xuôi ngược giữa trùng khơi. Khách còn có thể gặp nhiều loài chim biển sải cánh chao liệng, đôi khi có vài chú khi xuất hiện bất ngờ, mắt chớp chớp ra vẻ ngạc nhiên khi thấy người lạ, rồi sau đó nhanh chóng chuyề trên những nhánh cây rậm rạp với tiếng kêu choe chóc, hoang dã...

CÀU MA THIÊN LÃNH Ở CÔN ĐẢO

Côn Đảo từng là nhà tù, trại giam lớn nhất Đông Dương. Đa phần chiến sĩ Cách mạng mang án tù 15 năm đến tử hình bị giam giữ tại đây. Từ năm 1930-1945, thực dân Pháp mở con đường từ thị trấn Côn Đảo, băng qua Núi Đụng đến sở Ông Cầu để tiện kiểm soát, ngăn chặn tù vượt ngục. Khi mở đường, bọn cai ngục bắt tù nhân khiêng đá xây trên đèo Ông Đụng một cây cầu. Do địa thế núi hiểm trở, cheo leo, lao động khổ sai nặng nhọc quá sức, ăn uống thiếu thốn, không thuốc men trị bệnh, số tù nhân bị chết lên đến 356 người mà cầu chỉ mới xây được 2 mố, mỗi mố cầu cao chừng 8m. Cách mạng Tháng Tám 1945 thành công, công trình bị bỏ dở dang. Tù nhân Côn Đảo đã lấy tên ngọn núi Ma Thiên Lãnh có địa thế hiểm ác khó lên xuống, trong tiểu thuyết cổ điển Trung Hoa "Tiết Nhơn Quý Chinh Đông" đặt tên cho cầu này.

MA THIÊN LÃNH Ở NÚI DÀI, TRI TÔN (AN GIANG)

Ở núi Dài (Ngọa Long Sơn) thuộc xã Lương Phi huyện Tri Tôn vùng Thất Sơn (An Giang) có đôi Ma Thiên Lãnh. Du khách đến đây sau khi tham quan cảnh chùa chiền, núi non, hang động kỳ vĩ sẽ được nghe câu chuyện thật cảm động về những chiến sĩ Cách mạng đã hy sinh trong hang đá Ma Thiên Lãnh. Đồi cao chừng 80 mét, nằm cách Ô Tà Sóc (căn cứ Tỉnh ủy An Giang thời chiến tranh) khoảng 900m. Đây là một đồi đá chỉ có một con đường độc đạo lên xuống từ phía Tây.

Khu di tích Ma Thiên Lãnh – Ô Tà Sóc.

Năm 1969, máy bay Mỹ ném bom đồi Ma Thiên Lãnh, căn cứ Ô Tà Sóc. Sau hàng loạt bom dữ dội, hang Ma Thiên Lãnh bị đánh sập và hàng chục tấn đá đổ xuống lấp kín miệng hang, bảy chiến sĩ thuộc Đoàn 61, bị kẹt trong hang. Lúc đầu, quân ta tiếp lương thực bằng cách dùng ống tre đưa sữa, cháo loãng theo khe hở vào hang. Mấy ngày sau, địch đổ quân với hỏa lực mạnh đánh phá ác liệt nên đơn vị buộc phải rút lui về rừng U Minh. Bảy chiến sĩ ấy đã vĩnh viễn ở lại trong hang!

Ba mươi tám năm sau, ngày 14-06-2007, Bộ Chỉ huy Quân sự tỉnh An Giang đã phá cửa hang Ma Thiên Lãnh. Sau 24 ngày đêm làm việc khẩn trương, cật lực, chiều 08-7-2007, cửa hang được mở ra, hài cốt của bảy chiến sĩ được tìm thấy. Hiện nay, tại cửa hang Ma Thiên Lãnh có dựng bia kỷ niệm với hình cờ Tổ quốc và phía dưới có bàn thờ các liệt sĩ.

Xúc động bởi sự hy sinh oanh liệt của các chiến sĩ, đã có nhiều tác phẩm văn học nghệ thuật ca ngợi những người anh hùng ở Ma Thiên Lãnh. Có những bài thơ thật cảm động được cắt dán lên Bia Tường niệm: "Hãy ngồi thêm một chút bạn ơi/ nhang sắp tàn, thấp thêm tuần nhang nữa... tôi thẫn thờ trước khối đá lặng câm/ lấp cửa hang chôn các anh trong đó/ chôn nỗi khát khao, chôn niềm thương nhớ/ Mười tám đôi mươi, trẻ quá cuộc đời..." (Nguyễn Thị Trà Giang).

MA THIÊN LÃNH Ở NÚI BÀ ĐEN (TÂY NINH)

Núi Bà Đen là một danh thắng ở miền Đông Nam bộ, gồm ba ngọn: núi Heo, núi Phụng, núi Bà hợp thành. Ma Thiên Lãnh ở Tây Ninh là một thung lũng với rừng già rậm rạp nằm giữa ba ngọn núi kia. Theo truyền thuyết dân gian, những năm 50-70 của thế kỷ trước, thực dân Pháp và đế quốc Mỹ nhiều lần tổ chức hành quân càn quét Ma Thiên Lãnh nhưng bao cánh quân vào đây đều bị đánh tan tã. Theo các già làng người Stiêng, ai liều lĩnh xâm nhập Ma Thiên Lãnh sẽ khó mà trở về...

Ngày nay, Ma Thiên Lãnh là một điểm đến hấp dẫn với phong cảnh hữu tình, núi non hoang sơ, u nhã. Khu vực núi Bà Đen xưa nay nổi tiếng là linh địa với nhiều chùa chiền miếu mạo thâm nghiêm. Đối với cư dân sống dưới chân núi Bà Đen và thung lũng, Ma Thiên Lãnh là giang sơn của rắn độc, rắn khổng lồ. Nhưng người và rắn từ bao đời nay vẫn cộng sinh hòa bình. Hiếm khi rắn tấn công người và người cũng ít khi tìm săn bắt rắn.

Buổi sáng, khi mặt trời lên trên đỉnh núi Bà, sương mờ còn lãnh đăng vương ngàn cây, nội cỏ, chúng tôi xuất phát lên Ma Thiên Lãnh từ dưới chân núi Phụng. Đường rừng hiểm trở, hoang vắng với tiếng suối reo róc rách, tiếng chim hót líu lo, đồng vọng. Chúng tôi ghé một chòi giữ rẫy ở lưng chừng núi Hòn Heo. Đôi vợ chồng nông dân- ông Võ Văn Tám và bà Dương Thị Lành kể: "Ma Thiên Lãnh là đất của rắn. Rắn ở đây rất nhiều và rất to. Rắn ngụ trong các hốc đá, rắn đeo trên cành cây, rắn bò trên các mái nhà, rắn trườn trên cỏ lá, rắn cuộn cuộn, nhưng nhúc... Những lúc đói mồi, chúng hay rình rập bắt gà, vịt, cá nuôi dưới ao! Bọn chó nhà gặp chúng cũng phát hoảng". Rắn ở Ma Thiên Lãnh có con dài 4- 5m. Ngoài rắn thì trước năm 60 của thế kỷ trước, rừng Ma Thiên Lãnh còn có Hồ. Rải rác đường lên núi Bà có nhiều hang đá bí hiểm, theo dân gian, xưa kia là nơi "ông Hồ" trú ngụ!

Cư dân Ma Thiên Lãnh- những người sống chung với thiên nhiên và thú dữ từ xưa đến nay có quan niệm rất rạch ròi: nước sông không phạm nước giếng! Rừng là mái nhà chung, mỗi thành viên đều có cách sống của riêng mình, không ai xâm phạm ai. Tôn trọng quyền sống của sinh vật khác, bảo vệ môi trường cũng là quy luật thể hiện nét văn minh của đời sống hiện đại!